



ICT-alan työelämätoimikunnan tilannekuva v. 2020–2021

ICT-alan työelämätoimikunta on laatinut tilannekuvan toimialansa tutkintojen näyttöjen toteutuksen ja osaamisen arvioinnin laadusta. Työelämätoimikuntien tehtäviin kuuluu tuottaa vuosittain tietoa ammatillisen koulutuksen näyttöjen toteutuksen ja osaamisen arvioinnin laadusta omalla toimialallaan (Valtioneuvoston asetus ammatillisesta koulutuksesta 673/2017). Tätä tehtävää varten työelämätoimikunnilla on ollut käytössään seuranta-, arviointi- ja palautetietoa muun muassa Opetushallinnon tilasto-, ohjaus- ja säätelypalvelusta ja kansallisesta KOSKI-tietovarannosta.

Vuoden 2020 suoritustiedot on annettu toimikuntien käyttöön vuoden 2021 keväällä. Tämän ajankohdan jälkeen KOSKI-dataan tehdyt oppilaitosten tekemät mahdolliset korjaukset eivät näy tässä tilannekuvassa. Sama koskee vuoden 2021 suoritustietojen tilastotietoja, jotka on poimittu KOSKI-tietokannasta 2022 alkuvuodesta. Tarkistettujen suoritustietojen julkaisua myöhemmin Opetushallinnon tilastopalvelussa Vipunen.fi -sivustolla.

Tilannekuvassa käytetyt tiedot on poimittu KOSKI-tietokannasta suoraan siinä muodossa kuin oppilaitokset ovat ne ilmoittaneet. Tilastot voivat sisältää puutteellisia tai virheellisiä tietoja. Esimerkiksi teknisistä syistä johtuen, kaikki oppilaitosten omiin opintohallintojärjestelmiin kirjatut tiedot eivät ole siirtyneet KOSKI-tietokantaan oikein, jolloin tieto tilastoituu ”ei tietoa”/”ei ilmoitettu” -kohtien alle.

Lähdemateriaalina on ollut esimerkiksi toimikuntien vierailukäyntiraportit, oikaisupyynnöt ja lausunnot.

Tutkintojen ja tutkinnon osien suoritustiedot

Tieto- ja viestintätekniikan tutkinnot tutkintojen ja tutkinnon osien suoritukset	2020		2021	
	koko tutkinto	tutkinnon osa	koko tutkinto	tutkinnon osa
Tieto- ja viestintätekniikan perustutkinto	1 293	13 020	1 378	15 316
Tieto- ja viestintätekniikan ammattitutkinto	168	556	91	352
Tieto- ja viestintätekniikan erikoisammattitutkinto	23	70	12	36
Yhteensä	1 484	13 646	1 481	15 704
Tieto- ja tietoliikennetekniikan tutkinnot Tutkintojen ja tutkinnon osien suoritukset	2020		2021	
	koko tutkinto	tutkinnon osa	koko tutkinto	tutkinnon osa
Tieto- ja tietoliikennetekniikan perustutkinto	803	6 235	849	6 486
Tieto- ja tietoliikennetekniikan ammattitutkinto	140	490	122	412
Tieto- ja tietoliikennetekniikan erikoisammattitutkinto	2	8	3	4
Yhteensä	945	6 733	974	6 902
Kaikki yhteensä	2 429	20 379	2 555	22 606

* Tiedot poimittu alkuvuodesta 2021 (vuoden 2020 tietojen osalta) ja alkuvuodesta 2022 (vuoden 2021 tietojen osalta), eikä tietoja ole päivitetty näiden ajankohtien jälkeen. Tutkinnon osien suoritukset eivät sisällä paikallisina ilmoitettuja tutkinnon osia. Siirtymäajalla olevat tutkinnot eivät näy ko. taulukossa eivätkä sisällä taulukossa oleviin määriin.

Tutkintojen ja tutkinnon osien määrien kehitys

Koko tutkinnon ja tutkinnon osien määrä on pysynyt aika lailla samoissa lukemissa ainoastaan tieto- ja viestintätekniikan ammattitutkinnon osalta koko tutkinto suorituksissa on selvää laskua.

Koko tutkinnon suorittaneiden jakauma maantieteellisesti on selvästi pääkaupunkiseutu vs. muu suomi. Mitä pohjoisemmaksi, Oulua lukuun ottamatta, mennään, sitä vähemmän on tutkintosuorituksia ja sama koskee ruotsinkielisiä alueita, mutta tämä johtuu varmaankin väestöjakaumasta.

Jos lasketaan kuitenkin yhteen pääkaupunkiseudun koko tutkintosuoritukset (n. 600) ja verrataan muuhun Suomeen, pääkaupunkiseutu vie hienoisen voiton (1500 – 600 = 900).

Tutkinnot tai tutkintojen osaamisalat, joiden suorituksia on marginaalisesti

Tieto- ja viestintäteknikan tutkintonimikkeiden ”Hyvinvointiteknologia- asentaja” ja ”Elektroniikka- asentaja” kohdalla on havaittavissa selvästi pienempiä suoritusmääriä kuin muilla tutkintonimikkeillä. Tämä voi ainakin ”Hyvinvointiteknologia- asentaja” tutkintonimikkeen osalta johtua siitä, että se on aika uusi tutkintonimike. Ko. tutkintonimike on tullut mukaan osaamisalakokeiluna vanhaan Tieto- ja tietoliikennetekniikan tutkintoon ja siirretty tutkintonimikkeeksi nykyiseen tieto- ja viestintäteknikan tutkintoon sellaisenaan.

”Elektroniikka- asentaja” – tutkintonimike (ent. osaamisala) on taas sellainen tutkintonimike, jonka suoritukset ovat hyvinkin alueellisia eli elektroniikka- alan teollisuus on keskittynyt enemmän suuriin kasvualueisiin kuten pääkaupunkiseutu, Tampere, Turku ja Oulu.

Tutkintojen järjestäminen

Aktiiviset koulutuksen järjestäjät / järjestämisluvat

Tutkinto	Järjestämisluvat	Aktiiviset järjestäjät 2020–2021
Tieto- ja viestintäteknikan PT	61	52
Tieto- ja viestintäteknikan AT	31	17
Tieto- ja viestintäteknikan EAT	16	3
EI SISÄLLÄ SIIRTYMÄAJALLA OLEVIA TUTKINTOJA		

** aktiivisuus määritellään sillä, onko koulutuksen järjestäjältä/oppilaitokselta kirjautunut tutkintojen tai tutkinnon osien suorituksia joko 2020 tai 2021 vuonna toimikunnalle toimitetun KOSKI-datan perusteella. Tiedot poimittu alkuvuodesta 2021 (vuoden 2020 osalta) ja alkuvuodesta 2022 (vuoden 2021 osalta), eikä tietoja ole päivitetty näiden ajankohtien jälkeen.*

Pohdintoja

Muutokset tutkintojen järjestämislupien määrässä

Järjestämislupien määrän vertailua hankaloittaa tieto- ja tietoliikennetekniikan sekä tieto- ja viestintäteknikan tutkintojen yhdistäminen. Vuosien 2020–2021 aikana työelämätoimikunta on puoltanut yhtä perustutkinnon, kolmen ammattitutkinnon sekä kahden erikoisammattitutkinnon järjestämislupaa (ministeriön pyytämät lausunnot osaamisen arvioinnin toteuttamissuunnitelmista).

Tieto- ja viestintäteknikan perustutkinnon järjestämislupien aktiivisten järjestäjien (+6) määrä on hieman noussut.

Tieto- ja viestintäteknikan ammatti- ja erikoisammattitutkinnon aktiivisten järjestäjien määrä on sen sijaan molemmissa laskenut hieman (-1).

Tutkintojen järjestäminen

Osassa tutkintoja ei tietoa-kohdan osuus on niin suuri, että tilastoon ei voi luottaa. Osuus johtuu mahdollisesti tietojen siirto-ongelmista KOSKI-järjestelmään.

Näyttöpaikat v. 2021:

Tieto- ja viestintätekniiikan perustutkinto: Oppilaitos (37 %), työpaikka (39,5 %) sekä työpaikka ja oppilaitos (8,7 %). Ei tietoa osuus 14,8 %.

Tieto- ja viestintätekniiikan ammattitutkinto: Oppilaitos (14,3 %), työpaikka (22,1 %) sekä työpaikka ja oppilaitos (2,3 %). Ei tietoa osuus 61,3 %.

Tieto- ja viestintätekniiikan erikoisammattitutkinto: Oppilaitos (0 %), työpaikka (11,1 %) sekä työpaikka ja oppilaitos (5,6 %). Ei tietoa osuus 83,3 %. Lisäksi suoritettuja tutkinnon osia on vain 36.

Tieto- ja tietoliikennetekniikan perustutkinto: Oppilaitos (49,3 %), työpaikka (28,7 %) sekä työpaikka ja oppilaitos (10,8 %). Ei tietoa osuus 11,3 %.

Tieto- ja tietoliikennetekniikan ammattitutkinto: Oppilaitos (7,6 %) ja työpaikka (2,9 %). Ei tietoa osuus 89,5 %.

Tieto- ja tietoliikennetekniikan erikoisammattitutkinto: suorituspaikkana kaikissa neljässä suorituksessa on ollut työpaikka.

Tutkintojen / tutkinnon osien suoritusten jakautuminen koulutuksen järjestäjien välillä

Tieto- ja viestintätekniiikan perustutkintojen järjestäjinä erottautuu selvästi yksi koulutuksen järjestäjä pääkaupunkiseudulla. Toiseksi suurimpana koulutuksenjärjestäjänä erottuu selvästi myös oppilaitos pääkaupunkiseudulta. Kolmannen aika tasaisen ryhmän tutkintojen suoritustilastojen perusteella muodostavat oppilaitokset jakautuvat ympäri Suomea. Viidessä oppilaitoksessa on alle kymmenen suoritettua tutkintoa.

Tieto- ja viestintätekniiikan perustutkintojen tutkinnon osien suorituksessa korostuu neljä tutkinnon osaa: Tieto- ja viestintätekniiikan perustehtävät (suorituksia 1899), Matemaattis-luonnontieteellinen osaaminen (suorituksia 1789), Viestintä- ja vuorovaikutusosaaminen (suorituksia 1495) sekä Yhteiskunta ja työelämäosaaminen (suorituksia 1333). Seuraavia suurimpia tutkinnon osia (suorituksia yli 100) on 20 eri tutkinnon osassa. Tieto- ja viestintätekniiikan perustutkintojen tutkinnon osissa on yli 200 tutkinnon osaa, jossa suorituksia on vain 1. Noin 80 eri tutkinnon osassa suorituksia on vain 2 kussakin.

Tieto- ja viestintätekniiikan ammattitutkinnon järjestäjänä erottuu yksi oppilaitos pääkaupunkiseudulla. Lopuissa seitsemässä oppilaitoksessa on tutkintoja minimaalisen vähän.

Tieto- ja viestintätekniiikan ammattitutkintojen tutkinnon osien suorituksessa korostuu neljä tutkinnon osaa: Tieto- ja viestintätekniiikan toimintaympäristössä toimiminen (suorituksia 89), Palvelin- ja työasematuessa toimiminen (suorituksia 69), Sovellus- ja neuvontapalveluissa toimiminen (suorituksia 56) sekä Ohjelmiston toteuttaminen, testaaminen ja käyttöönotto (suorituksia 53). Seuraavia suurimpia tutkinnon osia (suorituksia yli 10) on neljässä eri tutkinnon osassa. Tieto- ja viestintätekniiikan ammattitutkintojen tutkinnon osissa on 7 tutkinnon osaa, jossa suorituksia on vain yksittäisiä.

Tieto- ja viestintätekniiikan erikoisammattitutkinnossa on erityisen vähän suoritettuja tutkintoja ja vain kahdessa oppilaitoksessa.

Tieto- ja viestintätekniiikan erikoisammattitutkintojen tutkinnon osien suoritustilastojen perusteella on pieni, suoritettuja tutkinnon osia kaikkiaan 36, joista eniten suoritettu osaa Palveluprosessissa toimiminen (12) ja vähiten Palvelusopimusten hallinnointi (2).

Tieto- ja tietoliikennetekniikan perustutkintojen järjestäjinä erottautuu selvästi kaksi koulutuksen järjestäjää eri puolilla Suomea (Etelä- ja Pohjois-Suomessa). Seuraavat kymmenkunta oppilaitosta järjestävät tutkintoja lähes yhtä paljon ja sijaitsevat eri puolilla Suomea suurissa ja keskiuurissa kaupungeissa. Yhdeksässä oppilaitoksessa on vähemmän kuin kymmenen suoritettua tutkintoa.

Tieto- ja tietoliikennetekniikan perustutkintojen tutkinnon osissa on noin 100 eri tutkinnon osaa, joita on suoritettu vain yksi. Samoin on noin 20 eri tutkinnon osaa, joita on suoritettu vain kaksi.

Tieto- ja tietoliikennetekniikan ammattitutkintojen suoritusmäärissä erottuu selvästi yksi oppilaitos pääkaupunkiseudulla. Neljässä muussa oppilaitoksessa tutkintojen suoritusmäärät ovat minimaaliset.

Tieto- ja tietoliikennetekniikan ammattitutkintojen tutkinnon osien suorituksissa erottuu selvästi neljä tutkinnon osaa (suorituksia noin 80–100): Tietoverkon palvelut, Palvelinjärjestelmät, Ohjelmistojen asennus ja ylläpito sekä Tietokonejärjestelmät. Muita tutkinnon osia suoritetaan alle 20.

Tieto- ja tietoliikennetekniikan erikoisammattitutkintoa on suoritettu hyvin vähän ainoastaan yhdessä oppilaitoksessa pääkaupunkiseudun ulkopuolella.

Tieto- ja tietoliikennetekniikan erikoisammattitutkintojen tutkinnon osia on suoritettu ainoastaan neljä ja kaikissa on yksi suoritus.

Tutkintojen suorituskielet

Tieto- ja viestintätekniikan perustutkinnoista 92.67 % on suomenkielisiä, 4.5 % ruotsinkielisiä, 1.67 % venäjänkielisiä ja englanninkielisiä 1.16 %.

Tieto- ja viestintätekniikan ammattitutkintojen ja erikoisammattitutkintojen kaikki suoritukset ovat suomenkielisiä, eikä järjestämislupia ole englannin kielellä.

Tieto- ja tietoliikennetekniikan perustutkinnoista 95.88 % on suomenkielisiä ja 4.12 % ruotsinkielisiä. Muilla kielillä ei tutkintoja ole suoritettu.

Tieto- ja tietoliikennetekniikan ammattitutkintojen ja erikoisammattitutkintojen kaikki suoritukset ovat suomenkielisiä, eikä järjestämislupia ole englannin kielellä.

Näyttöjen toteutuksen ja osaamisen arvioinnin laatu

Näyttöjen suorituspaikan jakautuminen

Osaamisen arvioinnin toteuttamissuunnitelmissa on usein mainittuna, että näytöt toteutetaan pääsääntöisesti työpaikalla, mikä kuitenkin ei vastaa todellisuutta. Näyttöjä toteutetaan usein oppilaitosnäyttöinä. Aina ei ole mainittuna erityistä syytä näytön toteutukseen oppilaitoksessa. Sinänsä myös muualla kuin työpaikalla voidaan toteuttaa laadukas näyttöympäristö mm. simuloimalla tai laboratorioympäristöissä. Yksi merkittävä tekijä, että näyttöjä ei voi järjestää työpaikoilla on se, että asiakasyrityksiin ei tietosuojasyistä pääse toteuttamaan osaamisen arviointia.

Vuoden 2021 näyttöjen osalta tilanne ei ole olennaisesti muuttunut. (Tieto- ja tietoliikennetekniikan AT, ei tietoa näyttöpaikasta 89,5 %, tieto- ja viestintätekniikan AT, ei tietoa näyttöpaikasta yli 61,3 % ja EAT, ei tietoa näyttöpaikasta yli 83,3 %).

Tietojen kirjaamisessa KOSKI-kantaan joistakin opintohallintojärjestelmistä on ollut haasteita, joten tiedot eivät ole kirjautuneet oikein eivätkä siis näy oikein myöskään tilastoissa. Koulutuksen järjestäjät ovat tietoisia tästä.

Näyttöjen suorituspaikan osalta on huomioitava vuosien 2020–2021 osalta korona sekä näyttöjen joustavoittaminen Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 52 §:ää on 1.7.2020 voimaan tulleella lailla 517/2020 muutettu väliaikaisesti 31.7.2021 saakka ja lailla 667/2021 edelleen 31.7.2022 saakka. Pykälää on väliaikaisesti voimassa olevalla säännöksellä muutettu siten, että ammattitaito ja osaaminen voidaan pääsäännöstä poiketen osoittaa suorittamalla muita käytännön tehtäviä, jotka mahdollisimman hyvin vastaavat aitoja työtilanteita ja työprosesseja, jos näyttöä ei covid-19-epidemiasta johtuvista syistä voida toteuttaa aidoissa työtilanteissa ja työprosesseissa. Lisäksi säännöstä on muutettu siten, että näytössä osoitettua osaamista voidaan täydentää muulla osaamisen arvioinnilla myös siltä osin kuin osaamista ei covid-19-epidemiasta johtuvista syistä voida osoittaa aidoissa työtilanteissa ja työprosesseissa.

Osaamisen arvioinnin osalta etenkin oppilaitoksissa järjestetyissä näytöissä on käytetty työelämäarvioijia toisena arvioijana huolestuttavan vähän. Arvioijana on saattanut olla vain yksi opettaja tai arvioijasta ei ole tietoa.

Pandemia-tilanne vuosina 2020–2021 ei ole muuttanut tätä tilannetta parempaan suuntaan, näyttöjen joustavoittaminen on lisännyt opettajien/koulutuksen järjestäjien käyttöä arvioijina.

Arvioijina on toiminut vain opetusalan/koulutuksen järjestäjän edustaja:

Tieto- ja tietoliikennetekniikan erikoisammattitutkinto 100 %

Tieto- ja tietoliikennetekniikan ammattitutkinto 91,7 %

Tieto- ja viestintätekniikan ammattitutkinto 75,1 %

Paras tilanne on ollut tieto- ja viestintätekniikan perustutkinnossa ja siinäkin kaksikantaisuus on toteutunut vain 47,3 prosenttisesti.

Amispalautteen keskiarvo näytöstä (päättökysely)

Tieto- ja tietoliikennetekniikan PT	4,0
Tieto- ja viestintätekniikan PT	4,0
Tieto- ja tietoliikennetekniikan AT	4,0
Tieto- ja viestintätekniikan AT	3,9
Tieto- ja tietoliikennetekniikan EAT	ei tarpeeksi vastaajia
Tieto- ja viestintätekniikan EAT	4,2

Keskiarvot ovat hyviä, hajontaa kuitenkin löytyy. Yksi työelämätoimikunnan perustelu vierailukäynneille on keskiarvosta poikkeavat luvut.

** Arviointiasteikko 1–5, jossa (5) täysin samaa mieltä, (4) jokseenkin samaa mieltä, (3) osin samaa osin eri mieltä, (2) jokseenkin eri mieltä, (1) täysin eri mieltä*

Pohdintoja

Kaksikantaisuuden toteutuminen osaamisen arvioinnissa

Kaksikantaisuus toteutuu kohtalaisesti huomioiden pandemia-ajan ja näyttöjen joustavoittamisen. Työelämäarvioijia käytetään työpaikka-arvioinneissa, mutta oppilaitosnäytöissä usein työelämäarvioija puuttuu. Tilastokoonnissa on vielä paljon merkinnällä ”ei tietoa”. Kaksikantaisuuden toteutuminen on myös selkeä koulutuksen järjestäjien kehittämiskohde näyttöjen laadukkaassa toteuttamisessa.

Perustelut oppilaitoksissa järjestettävälle näytöille

Näyttöjen järjestämiseen oppilaitoksissa on joidenkin tutkinnon osien osalta olemassa selkeät ja perusteltavissa olevat perustelut, mutta niitä ei ole aina kirjattu koulutuksen järjestäjän osaamisen arvioinnin toteuttamissuunnitelmaan. Näyttöjen perustelua oppilaitoksissa järjestettävälle näytöille on mietitty tarkemmin silloin, kun ne ovat määriteltyinä koulutuksen järjestäjän osaamisen arvioinnin toteuttamissuunnitelmassa. Perustelua ei kuitenkaan ole kattavasti kirjattuna opiskelijakohtaisiin näyttösuunnitelmiin.

Näyttöympäristöt ja niiden soveltuvuus osaamisen osoittamiseen

Näyttöympäristöjen soveltuvuudesta on joustettu pandemian aikana. Näyttöjä on voitu järjestää joustavammin mm. käytännön tehtävin, jotka mahdollisimman hyvin vastaavat aitoja työtilanteita ja työprosesseja. Näytössä osoitettua osaamista on voitu täydentää muulla osaamisen arvioinnilla myös siltä osin kuin osaamista ei covid-19-epidemiasta johtuvista syistä ole voitu osoittaa aidoissa työtilanteissa ja työprosesseissa.

Ensi kertaa kerättyjen työelämäpalautteiden huomioita

Tieto- ja viestintätekniikan perustutkinnon syksyllä 2021 saatujen tietojen osalta Työpaikkaohjaajan kyselyssä kohteena oli yhteensä 946 työpaikkajaksoa, joista 405 saatiin palaute, vastausprosentin ollessa 42,8% ja vastausten keskiarvon 4,3 (vaihtelu 3,6 - 5,0).

Tieto- ja viestintäteknikan perustutkinnon osalta keväällä 2022 toteutetun Työpaikkakyselyn kohteena oli yhteensä 684 ja vastauksia saatiin 193 kpl, vastausprosentin ollessa 28,2% ja keskiarvon 4,0 (vaihtelu 3,4 – 4,3). Mielenkiintoista oli hajonta työpaikkajaksojen keskimääräisellä kestolla, joka oli 50,9 päivää (vaihteluväli 15–212).

Yleistykset oikaisupyynnöistä

Työelämätoimikunnalle ei ole saapunut oikaisupyynnöitä vuosina 2020–2021.

Osaamisen arvioinnin toteuttamissuunnitelmien tilanne

Osaamisen arvioinnin toteuttamissuunnitelmat ovat pääsääntöisesti olleet asianmukaisesti laadittu ja hyväksytyt. Koulutuksen järjestäjillä ovat osaamisen arvioinnin toteuttamissuunnitelmat olleet päivityksessä tieto- ja viestintäteknikan perustutkinnon tutkinnon perusteiden uudistamisen myötä. Osaamisen arvioinnin toteuttamissuunnitelmissa ei aina ole kirjattuna perusteluja oppilaitosnäyttöihin. Suuret määrät ”Ei tietoa” tilastoissa sekä näyttöpaikkojen että arvioijien osalta vaikeuttavat laatutason seuranta ja valvontaa. Kehittämiskohteena on erilaisten mahdollisten näyttöympäristöjen määrittely, samoin oppilaitoksessa järjestettävien näyttöjen asianmukaisten perusteiden määrittely.

Henkilökohtaistamisen toteutuminen käytännössä

Vierailukäynneillä on havaittu, että henkilökohtaistaminen toteutuu hyvin.

Yleistettävät havainnot

Osaamisen arvioinnin toteuttamissuunnitelmissa on aika usein mainittuna, että näytöt toteutetaan pääsääntöisesti työpaikalla, mikä kuitenkin ei vastaa todellisuutta. Näyttöjä toteutetaan oppilaitosnäyttöinä aika paljon, erityisesti tieto- ja tietoliikennetekniikan perustutkinnossa. Aina ei ole mainittuna erityistä syytä näytön toteutukseen oppilaitoksessa. Sinänsä myös muualla kuin työpaikalla voidaan toteuttaa laadukas näyttöympäristö mm. simuloimalla tai laboratorioympäristöissä. Yksi merkittävä tekijä, että näyttöjä ei voi järjestää työpaikoilla on se, että asiakasrytiksiin ei tietosuojasyistä pääse toteuttamaan osaamisen arviointia. Korona-aika on myös saattanut vaikuttaa näyttöjen toteutukseen ja vaikeuttaa työpaikoilla järjestettäviä näyttöjä.

Osaamisen arvioinnin osalta etenkin oppilaitoksissa järjestetyissä näytöissä on käytetty työelämäarvioijia toisena arvioijana huolestuttavan vähän. Arvioijana on saattanut olla vain yksi opettaja tai arvioijasta ei ole tietoa.

Kehittämiskohteet järjestäjien toiminnassa

Kehittämiskohteena on työelämän mukaan saaminen, myös oppilaitoksessa toteutettaviin näyttöihin. Toisen arvioijan tulee olla aina työelämäedustaja. Samoin yleisiin teemoihin kuten kestävä kehitys, laadunhallinta ja säännöllinen palautteen kerääminen ovat työn alle otettavia asioita.

Kehittämiskohteeksi tunnistettiin myös työelämäyhteistyö, näyttöympäristöt ja näytöt. Uusia kumppanuuksia ja työelämäyhteyksiä tarvitaan etenkin uudella ohjelmointipuolella.

Vierailukäynneillä on todettu jatkuvien muutosten kuormittavuus, järjestelmämuutokset sekä vastuuopettajien tuska työmäärän lisääntymisestä.

Vierailukäyntien yhteydessä kaikki haastatellut työelämäedustajat eivät olleet kuulleet tai tutustuneet uuteen valtakunnalliseen työpaikkaohjaaja- ja työelämäkyselyyn. Työelämän edustajat totesivat työelämän olevan niin hektistä, että arvostavat henkilökohtaisia ja suoria yhteyksiä ja toimintamalleja.

Palautteiden käsittely sidosryhmien kanssa (opiskelijat, työelämä) vaihtelee ja eikä se ole systemaattista ja näin myös kehitysideoiden systemaattinen suunnittelu ja seuranta jäävät vajavaisiksi.

Yhteiset tutkinnon osat ja niiden osa-alueet

Nämä koetaan edelleenkin haasteellisina. Jonkin verran yhteisiä tutkinnon osia on integroitu osaksi ammatillisia tutkinnon osia ja niihin liittyvää osaamista on voitu näyttää osana ammatillisia tutkinnon osia. Pääosin yhteisten tutkinnon osien osaaminen näytetään ja arvioidaan oppilaitoksissa.

Ammatillisen koulutuksen järjestäjien laadunhallinnan tila 2022 -raportti

https://karvi.fi/wp-content/uploads/2022/05/KARVI_1222.pdf

Kehittämissuositukset OPH:lle ja OKM:lle: on tarpeen seurata kansallisen ammatillisen koulutuksen laatustrategian toteutumista ja päättää seuraavan ammatillisen koulutuksen järjestäjien laadunhallintajärjestelmien arvioinnin syklistä.

Tämän arvioinnin tulokset tulee hyödyntää ammatillisen koulutuksen laatustrategian toteutumisen seurannassa ja arvioinnissa nykyisen kolmivuotiskauden päättyessä vuonna 2022. Erityistä huomiota tulisi kiinnittää työpaikalla ja muissa oppimisympäristöissä järjestettävän koulutuksen, työelämäyhteistyön ja kumppanuuksien laadunhallintaan.

Julkistamistilaisuus järjestettiin 3.5.2022. Koulutuksen järjestäjiltä tuli toiveita

- Karvin ja työelämätoimikuntien tiiviimpään yhteistyöhön
- tutkintokohtaisten kehittämispäivien järjestämiselle yhteistyössä työelämätoimikuntien kanssa

Tutkintojen perusteiden toimivuus

Pohdintoja

Tutkinnon perusteiden työelämävastaavuus

Uudet perustutkinnon perusteet astuivat voimaan 1.8.2020. Oppilaitosten edustajien kanssa käytyjen keskusteluiden perusteella uudistus on tervetullut.

Johtuen koronatilanteesta, toimikunta ei ole päässyt normaaliin keskusteluyhteyteen oppilaitosten ja/tai työelämän edustajien kanssa vierailukäyntien yhteydessä.

Valinnaisuuden toteutuminen tutkintojen suorittamisessa

Vuoden 2020–2021 aikana keskusteluja käytiin vierailukäyntien yhteydessä, mutta varsinaista tilastotietoa perustutkinnon tutkinnon uudistuksen vaikutuksista valinnaisuuteen ei vielä ole.

Lisäohjeistuksen tarpeet tutkinnon osien ammattitaitovaatimuksista tai ammattitaidon osoittamistavoista

1.8.2020 uudistuksen jälkeen tiedotustilaisuuksia ja keskustelutilaisuuksia käytiin oppilaitosten ja tutkinnon perusteiden uudistuksesta vastanneen työryhmän kanssa. Lähtökohta perustutkinnon tutkinnon uudistuksesta vastanneella työryhmällä oli luoda selkeämmät ja yksinkertaisemmat perusteet, jotka antavat opettajalle enemmän vastuuta arviointikriteerien tulkitsemista.

Kokemukset tutkinnon perusteiden toimivuudesta

Uudet tutkinnon perusteet astuivat voimaan perustutkinnon osalta 1.8.2020, joten valmistuneita ei vielä juurikaan ole. Tilastotietoa saadaan viiveellä, seurataan tilannetta.